Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Axun Oiartzabal Sagarzazu

Lezo, Gipuzkoa (1946)



Aurkibidea

Biografia



Kale Nagusian jaioa, bi ahizpatan zaharrena zen. Ama Pasai Donibaneko baserri batekoa zuten (baserriko lanetan segitu zuen, hura baitzen gustatzen zitzaiona) eta aita, berriz, Oiartzungoa. Lezoko pirita lantegian ibili zen lanean. 13 urte bete arte herriko eskolan ibili zen Axun, eta ondoren Errenterian hasi zen lanean, inprentan. Ezkontzeko utzi zuen lana. 24 urterekin ezkondu zen, Lezoko Santo Kristo kaleko mutil batekin, eta lau seme-alaba izan zituzten. Historia gustatzen zaio, eta gaztetatik du egunkariak irakurtzeko ohitura. Lezoko ikastolaren sorreran parte hartu zuen, beste guraso askok bezalaxe.

Zintak

LEZ-090

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia - Lizeaga, Irati
- **Data**: 2018-01-16
- **Iraupena**: 76 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Etxeberria, Idoia

LEZ-091

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Etxeberria, Idoia - Lizeaga, Irati
- **Data**: 2018-01-16
- **Iraupena**: 44 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Garmendia, Mirari

Pasarteak

1. Lezoren historia

- **Erref**: LEZ-090/002
- **Iraupena**: 0:02:32. **Hasi**: 00:00:32. **Bukatu**: 00:03:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Historia orokorra

Laburpena:
Lezoren historia. Hondarribiarena zen garai batean. ez daki unibertsitate titulua zergatik zuen. Santo Kristo da Lezoko eliza zaharrena, ez parrokia. Santo Kristo itsasoan topatu zutela diote batzuek, eta tenplarioen garaikoa dela beste batzuek. Beltza eta bizarduna zen lehen santua, garbitu zuten arte.

2. Lezoren historia II

- **Erref**: LEZ-090/003
- **Iraupena**: 0:01:04. **Hasi**: 00:03:04. **Bukatu**: 00:04:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Bestelako kontuak » Historia orokorra

Laburpena:
Lezo Haundi etxeari buruz hitz egiten du. Lezoren sorrera: "Carta Puebla" eta Guillermo de Lazón.

3. Aitaren ibilerak

- **Erref**: LEZ-090/006
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:06:57. **Bukatu**: 00:07:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Aita Oiartzungoa zen. Haren ibilerak kontatzen ditu. Errenterian egiten zuen lana, plastiko lantegi batean.

4. 13 arte ikasi, eta inprentara lanera

- **Erref**: LEZ-090/007
- **Iraupena**: 0:02:06. **Hasi**: 00:07:59. **Bukatu**: 00:10:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Herriko eskola publikora joan zen. Neskak eta mutilak aparte egoten ziren. 14 urterekin lanian hasi zen, Errenterian, inprenta batean. 70 bat langile zeuden. Gustura ibili zen. Kantatzen eta otoitzean egoten ziren lanean. Emakume eta gizonen lanak.

5. Inprentan liburuak egiten

- **Erref**: LEZ-090/008
- **Iraupena**: 0:02:01. **Hasi**: 00:10:05. **Bukatu**: 00:12:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak

Laburpena:
Inprentako lana: liburuak nola egiten zituzten. Beraiek osatu egiten zuten, eta gizonezkoek bukatu. Letrak trokeladoran inprimitzen zituzten. Gaztelaniaz ziren liburu denak. Sukalde liburuak eta joskintzakoak. Eguerdian etxera joaten zen bazkatzera.

6. Ama, Jaizkibelgo baserri batekoa

- **Erref**: LEZ-090/009
- **Iraupena**: 0:02:56. **Hasi**: 00:12:06. **Bukatu**: 00:15:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Bere etxean aitak egiten zuen afaria, ama baserrian egoten zelako. Ama Jaizkibelgo Londres baserrikoa zen. Londres izenaren jatorria. Satrustegi baroiarenak ziren Jaizkibelgo lurrak. Buenos Aires baserria ere izan zen garai batean.

7. Umetan amonaren baserrian

- **Erref**: LEZ-090/010
- **Iraupena**: 0:01:26. **Hasi**: 00:15:02. **Bukatu**: 00:16:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Txikitan udako hilabeteetan amonaren baserrira joaten zen. Lehengusuei gosaria eramatera joaten zen, otarrearekin. Baserrian zein bizi zen.

8. Aitak egiten zuen afaria

- **Erref**: LEZ-090/012
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 00:16:38. **Bukatu**: 00:18:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Amari baratzea gustatzen zitzaion, ez etxeko lanak. Afaria aitak prestatzen zuen. Aita oso artetsua zen. Mekanikoa zen, plantxak konpontzen zituen eta josteko makina erabiltzen ere irakatsi zion.

9. Pertsona esanguratsuak kulturan

- **Erref**: LEZ-090/013
- **Iraupena**: 0:04:44. **Hasi**: 00:18:22. **Bukatu**: 00:23:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:
Jostun batzuk aipatzen ditu: Pikabea, Luke Gezala... Gezala familiari buruzko kontuak: Koldobike Gezala raketista. Polentxi Gezala txistularia... Tomas Garbizu musikaria eta Elias Salaberria margolaria aipatzen ditu. Herriko mutilek solfeoa ikasteko aukera zuten (neskek ez, berandu arte). Lezo, herri musikazalea.

10. Kantuzalea eta dantzazalea

- **Erref**: LEZ-090/014
- **Iraupena**: 0:03:36. **Hasi**: 00:23:06. **Bukatu**: 00:26:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Kultura » Dantza
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:
Etxean ez zuten kantatzeko ohiturarik, baina Lezon musikazaleak dira eta dantza zaleak ere bai. Dantza taldea gaztetxoak zirela sortu zen, Aierru elkartea sortu zenean. Aurretik ere izan ziren dantza taldeak, bere gurasoen adinekoak ibili ziren eta (ez du uste Batzokiko taldea zenik). Musikako banda ere izan zen. Umea zela abesbatza ere bazegoen.

11. Eskola garaiko kontuak

- **Erref**: LEZ-090/015
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:26:42. **Bukatu**: 00:28:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Sei urterekin hasi zen eskolan, eta ez zekien erdaraz. Toledoko irakasle hasiberriak, berriz, ez zuen euskara ulertzen. Francoren emaztea (Carmen

Polo) agurtzera eramaten zituzten. Hiru irakasle izan zituen, azkena oso ona: Teresa Setien.

12. Eskola garaiko kontuak II

- **Erref**: LEZ-090/016
- **Iraupena**: 0:01:48. **Hasi**: 00:28:22. **Bukatu**: 00:30:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak

Laburpena:
Eskolan ez du gogoratzen "Cara al sol" kantatu beharra, baina elizan kantatzen ote zuten... Ez du oroitzapenik txarrik. Berari ez, baina ikaskide batzuek jaso zuten masailekoren bat. Bihurri samarra zen. Besoa hautsi zuen, ahizpak ohetik botata.

13. Lezoko medikua

- **Erref**: LEZ-090/017
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:30:10. **Bukatu**: 00:31:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Medikuak eta sasimedikuak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Lezoko medikua udaletxeko gela batean egoten zen. Etxera ere joaten zen. Beti mediku bera izaten zen, eta konfidantzazkoa. Denak ezagunak ziren. Orain, berriz, deshumanizatzen joan garela dio.

14. Elias Salaberria margolaria

- **Erref**: LEZ-090/018
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 00:31:22. **Bukatu**: 00:33:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Elias Salaberria margolaria Madrilen bizi zen. Berak anaiak ezagutu zituen. Tomas Garbizu eta Salaberria garaitsukoak dira. Lezok 1.000 biztanle zituen bera umea zenean.

15. Lezoko lantegiak

- **Erref**: LEZ-090/019
- **Iraupena**: 0:01:46. **Hasi**: 00:33:14. **Bukatu**: 00:35:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Donostialdeko lantegiak

Laburpena:
Lezoko lantegiak: zerrategia, txapa tailerra, Potasas de Navarra pirita lantegia... Ke mina botatzen zuen. "Rusoa· deitzen zioten hango ingeniariari, baina suitzarra zen.

16. Kaleko giro euskalduna erdaldundu

- **Erref**: LEZ-090/020
- **Iraupena**: 0:03:11. **Hasi**: 00:35:00. **Bukatu**: 00:38:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ekonomia eta industria » Boom industriala

Laburpena:
Pysbe arrain lantegiak Lezon etxeak eraiki zituen langileentzat, eta kanpotar asko etorri zen orduan. Bera eskolan zegoen garai hartan. Lehenbiziko galiziarrek euskaraz ikasi zuten. Kalean ikasten zuten, denak euskarz aritzen zirelako. Gero, ordea, erdara nagusitu zen. Lagunen artean erdaraz egiten hasi ziren (emakumeak batez ere). Familia ugari asko zeuden eta kale giro handia: ume eta gazte ugari kalean.

17. Baserritarrak eta kaletarrak

- **Erref**: LEZ-090/021
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:38:11. **Bukatu**: 00:40:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Baserria vs. Kalea
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Lezo nolakoa zen lehen. Biztanleen erdiak Kale Nagusi inguruan bizi ziren. Ez ziren baserritarrekin ibiltzen; haiek beren eskola zuten, hura ere publikoa. Jaunartzea egiteko elkartzen ziren. Orain badute harremana 1946an jaiotakoek; bazkaria egiten dute urtero.

18. Umetako jolasak: kaiokak, "kulebrilla" eta sokasaltoan

- **Erref**: LEZ-090/022
- **Iraupena**: 0:02:50. **Hasi**: 00:40:00. **Bukatu**: 00:42:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Kaleko umeak Markesanean eta plazan ibiltzen ziren sokasaltoan. Umetako jolasak aipatzen ditu: kaiokak (tabak), kanikilekin "kulebrilla" egiten zuten...

Sokasaltoko kanta bat gogoratzen du: "Avila-Segovia". Astoka ere ibiltzen ziren.

19. Umetako jolasak: "Tres navios"

- **Erref**: LEZ-090/023
- **Iraupena**: 0:01:37. **Hasi**: 00:42:50. **Bukatu**: 00:44:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
"Tres navios" ezkutaketa jolasa ere egiten zuten, igande arratsaldeetan. Etxeetako ateak irekita egoten ziren. Orain errieta egiten diote atea irekita uzten badu. Etxetik etxera ibiltzen ziren umeak.

20. Txingoketan plazan, autorik gabe

- **Erref**: LEZ-090/025
- **Iraupena**: 0:02:12. **Hasi**: 00:44:46. **Bukatu**: 00:46:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Aisia » Kultura » Beste adierazbide batzuk

Laburpena:
Txingoketan egiten zuten plazan, autorik ez zebilelako. Han agertu ziren bi autoetan zertarako joan ziren azaltzen du: batzuek kuranderarengatik galdezka eta beste batzuk Santo Kristoko artelan bat ikustera. "La virgen gitana" artelana, ustez Velazquezena, San Telmo museoan dago. Kuranderari buruzkoak.

21. Inguruko herrietara

- **Erref**: LEZ-090/026
- **Iraupena**: 0:01:20. **Hasi**: 00:46:58. **Bukatu**: 00:48:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Herria, azpiegitura » Garraioak

Laburpena:
Autobusak Donibanera eta Oiartzunera. Errenteriara oinez joaten ziren tranbia edo trena hartzera. Errenteriara joaten ziren gehien. Bera ez da asko atera.

22. Senarra izango zuenarekin nola hasi zen

- **Erref**: LEZ-090/027
- **Iraupena**: 0:02:49. **Hasi**: 00:48:18. **Bukatu**: 00:51:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
17 urterekin hasi zen nobioarekin, Lezokoa hura ere; umetatik ezagutzen zuten elkar. Errenterian dantzan ibiltzen ziren gero. Plazaraino laguntzen zion. Koadrilan joaten ziren, kantari. Ez zuen ordutegi zorrotzik. Musika bukatzean, etxera. Ama normalean ez zen etxean egoten.

23. Txanpiñoiak saltzen zituzten

- **Erref**: LEZ-090/028
- **Iraupena**: 0:02:26. **Hasi**: 00:51:07. **Bukatu**: 00:53:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:
Ama baratzeko lanetan ibiltzen zen, baina ez zuen baratzeko produkturik saltzen. Aitak txanpiñoiak jarri zituen Errenteriako ur deposito batean, eta ama haiek saltzera joaten zen. Dendetara eta tabernetara joaten zen, Lezon, Errenterian eta Pasaian. Askatasuna izan arren, garaiz joaten zen etxera.

24. Nobiotan hasi, eta mutila soldaduskara

- **Erref**: LEZ-090/029
- **Iraupena**: 0:03:28. **Hasi**: 00:53:33. **Bukatu**: 00:57:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza

Laburpena:
17 urterekin nobiotan hasi, eta 24 urterekin ezkondu ziren. 21 urterekin soldadu joan zen mutila, Marinara, bi urterako. Eskutitzak idazten zizkion, eta bisitan ere etortzen zen. Zinemara joaten ziren. Sotoraino laguntzen zion orduan. Musu ezkutuan eman behar zen, ez kalean. Ezkondu aurretik, ez zuten sexu harremanik izaten.

25. Nobiotan zinemara

- **Erref**: LEZ-090/030
- **Iraupena**: 0:02:57. **Hasi**: 00:57:01. **Bukatu**: 00:59:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Aisia » Kultura » Zinema

Laburpena:
Nobio garaiko opariak. Zinemara joaten ziren, Antxora, oinez. Filmetako

zentsura, umetan eta gero ere bai. 2R eta 3R. Tonika hartzera ere joaten ziren. Neskak ez ziren bakarrik sartzen tabernetan.

26. Galtzak janztea galarazita

- **Erref**: LEZ-090/031
- **Iraupena**: 0:03:08. **Hasi**: 00:59:58. **Bukatu**: 01:03:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Galtzak janztea ere galarazita zuten. Gurasoek ez zieten uzten eta elizara galtzekin sartzea ere ez zen normala. Mendira joateko hasi ziren galtzak janzten. Berak josi zituen lehenengo galtzak. Minigonak erabiltzen ere hasi ziren. Bikarioari beldurra zion, bi aldiz jo ziolako, behin manga motza zeramalako.

27. Don Eusebio apaiza

- **Erref**: LEZ-090/032
- **Iraupena**: 0:02:50. **Hasi**: 01:03:06. **Bukatu**: 01:05:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

Laburpena:
Elizak indar handia zeukan. Don Eusebio oso gogorra ei zen. "Mezak merke erosi, merkeago saldu eta artean ere dirua irabazi". Umetan enkarguak egitera bidaltzen zituzten. Bikarioarengana kanbio bila joanez gero, sos batekin geratzen zen beti. Hileta elizkizunak ere maila ezberdinetakoak zeuden, ordaindutakoaren arabera.

28. Mendizaletasuna

- **Erref**: LEZ-090/033
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 01:05:56. **Bukatu**: 01:07:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Neska eta mutl joaten ziren mendira, gaztetan (umetan beti aparte). Igandetan. Neskak mendira galtzekin joatea normala zen ordurako. Falda-pantalon.

29. Gerraosteko aldarrikapenak I

- **Erref**: LEZ-090/034
- **Iraupena**: 0:04:37. **Hasi**: 01:07:11. **Bukatu**: 01:11:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Bazuten irratia etxean, sukaldean. Alanbre bat antena bezala. Pirenaica irratia entzuten zuten gauean. La voz de España eta El Diario Vasco egunkariak zeuden. Bizilagunak hartzen zuen, eta utzi egiten zioten. Irakurtzea asko gustatzen zitzaion. Elizaren inguruan antolatzen ziren gazteak, eta hausnartu egiten zuten sortutako arazoen inguruan. Bilera klandestinoak ere ezagutu zituen. Langileen eskubideen alde ibili zen batez ere. Grebak eta manifestazioak.

30. Gerraosteko aldarrikapenak II

- **Erref**: LEZ-090/035
- **Iraupena**: 0:03:48. **Hasi**: 01:11:48. **Bukatu**: 01:15:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Gerraostean sindikatuak bertikalak ziren. Hauteskunderik ez zen izan urte askoan. Hura hautsi beharra zegoen. Gazteak esnatzen hasi ziren, isiltasuna hausten. Aita Teruelen egon zen soldadu gerran, eta zauritu egin zuten, baina ez zuen ezer kontatzen.

31. Londres baserrian militarrak alde batean

- **Erref**: LEZ-091/002
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 00:00:06. **Bukatu**: 00:02:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Polizia

Laburpena:
Oraindik ere militarrak maniobrak egiten aritzen dira bertan.

32. Inprentan lanean

- **Erref**: LEZ-091/003
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 00:02:35. **Bukatu**: 00:04:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:
Soldata inprentan 105 pezetakoa zen lanean hasi zenean. Aurrezki Kutxan kartilla irekitzeko aitaren baimena behar izan zuen.

33. Ezkondu eta soldatapeko lana utzi

- **Erref**: LEZ-091/004
- **Iraupena**: 0:01:55. **Hasi**: 00:04:27. **Bukatu**: 00:06:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Haurrak zaindu eta hezi

Laburpena:
Ezkonduz gero, urtebeteko soldata eskaintzen zuten eta haurrak berehala izaten zirenez, zaila zen etxetik kanpoko enplegua mantentzea.

34. 24 urterekin ezkondu eta sodatapeko lana utzi

- **Erref**: LEZ-091/005
- **Iraupena**: 0:01:10. **Hasi**: 00:06:22. **Bukatu**: 00:07:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Ez zion pena handirik eman enplegua uzteak ezkontzeko, eta garbi zeukan seme-alabei ahalik eta eskola gehien eskainiko ziela.

35. Alabei lana errazten saiatu da beti

- **Erref**: LEZ-091/007
- **Iraupena**: 0:03:21. **Hasi**: 00:08:00. **Bukatu**: 00:11:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Amentzat etxetik kanpo lan egitea ez da erraza, eta bera horretan laguntzen saiatu da. Soldatak askatasuna ematen duelako. Dena dela, gauzak aldatzen ari dira.

36. Lau seme-alaben ama

- **Erref**: LEZ-091/008
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 00:11:21. **Bukatu**: 00:14:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Umeak Irungo ospitalean izan zituen. Bost urtetan lau. Berak ezagutzen dituenen artean, denek izan zuten haurra ospitalean.

37. Ama "purifikatu" beharra umea izan ondoren

- **Erref**: LEZ-091/009
- **Iraupena**: 0:02:25. **Hasi**: 00:14:06. **Bukatu**: 00:16:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Elizan sartu behar zen haurra jaio ondoren. Teila buruan zuela kalera ama ateratzen zen. Bera ez.

38. Gazte mugimenduen parte garai batean

- **Erref**: LEZ-091/010
- **Iraupena**: 0:01:56. **Hasi**: 00:16:31. **Bukatu**: 00:18:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:
Jakinmina beharrezkoa da begiak ireki ahal izateko. Egun ere ekintza desberdinaten parte hartzen du.

39. Lezori buruzko kantak

- **Erref**: LEZ-091/011
- **Iraupena**: 0:01:56. **Hasi**: 00:18:27. **Bukatu**: 00:20:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:
Lezoko ereserkia: Lezoko herria Jaizkibel mendia... hemen biltzen da euskaldun jendea... Tomas Garbizuk sortua.

40. Gabonetako kantak kalez kale

- **Erref**: LEZ-091/012
- **Iraupena**: 0:02:53. **Hasi**: 00:20:23. **Bukatu**: 00:23:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Gabon kantak
- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda

Laburpena:
Euskaraz abesten zuten gabonetan eta kantu-eskean ateratzen ziren neskak eta mutilak, bakoitza bere aldetik.

41. Santa Ageda eta erregeen opariak

- **Erref**: LEZ-091/013
- **Iraupena**: 0:02:24. **Hasi**: 00:23:16. **Bukatu**: 00:25:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Aisia » Jai-giroa » Santa Ageda

Laburpena:
Santa Ageda eguneko kantak beranduago hasi ziren gabonetako kantak baino. Denei berdintsu erregeen opariak.

42. Gerra ondorengo urte gogorrenak ez zituen ezagutu

- **Erref**: LEZ-091/014
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:25:40. **Bukatu**: 00:27:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Amak baserritik ekartzen zituenei esker goserik ez zuen pasa. Anai-arreba zaharragoek, ordea, okerrago pasa zuten.

43. Lehengo esneak gaurkoarekin zerikusirik ez

- **Erref**: LEZ-091/015
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:27:29. **Bukatu**: 00:29:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:
Baserritarrak etxera egunero marmitarekin joaten ziren. Txantxila sartu marmitan eta eltzera botatzen zuten.

44. Garaian garaiko produktua gaztea zenean

- **Erref**: LEZ-091/016
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:29:31. **Bukatu**: 00:31:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa

Laburpena:
Babarruna eta lekak neguan jaten ziren, orain, urte guztian daude. Lehen tomatea eta tipula ez ziren jaten. Letxugaren "niñikua" beretzat gordetzen zuten.

45. Lezon "deus" asko erabiltzen den hitza

- **Erref**: LEZ-091/017
- **Iraupena**: 0:02:00. **Hasi**: 00:31:41. **Bukatu**: 00:33:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Lexikoa
- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:
"Deus" asko erabiltzen da Lezon, inguruan ez bezala, eta hika mutilek bakarrik hitz egiten zuten.

46. Errenterian euskara gutxi lehen eta orain

- **Erref**: LEZ-091/018
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:33:41. **Bukatu**: 00:35:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararekiko sentimendua
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:
Konplexurik ez du izan inoiz euskaraz aritzeagatik.

47. Ikastolen mugimenduaren sorrera Lezon

- **Erref**: LEZ-091/019
- **Iraupena**: 0:03:04. **Hasi**: 00:35:16. **Bukatu**: 00:38:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:
Ikastoletako mugimendua elizan hasi zen. Lehendabiziko klaseak katekesia ematen zen gelatan izan ziren.

48. Lehengo katekista: Manuela

- **Erref**: LEZ-091/020
- **Iraupena**: 0:01:31. **Hasi**: 00:38:20. **Bukatu**: 00:39:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa

Laburpena:
Manuela Larrea katekistak ez zuen magisteritza egin, baina gero pixkanaka magisteritza ikasi zutenak hasi ziren katekesia ematen.

49. Euskararen aldeko joera oso handia zen

- **Erref**: LEZ-091/021
- **Iraupena**: 0:04:04. **Hasi**: 00:39:51. **Bukatu**: 00:43:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Euskara ez galtzea zen helburua. Ikastolako gelak garbitzea tokatzen bazen, egin eta aurrera.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-03

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com